
Vergaderjaar 2019–2020

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

BU

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 mei 2020

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda van de Ecofinraad op dinsdag 19 mei a.s. Deze Ecofinraad zal middels videoconferentie worden gehouden en ik ben voornemens deel te nemen.

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

Ecofinraad

Update van COVID-19 maatregelen

Document: N.v.t.

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

Toelichting:

Sinds maart 2020 heeft de Ecofinraad meermaals gesproken over de economische implicaties van de COVID-19 uitbraak en beperkende maatregelen. Ook zijn in de Eurogroep verscheidene noodmaatregelen overeengekomen die zijn opgenomen in het rapport dat de Eurogroep op 9 april jl. heeft aangenomen.¹ De leden van de Europese Raad hebben dat rapport tijdens de videoconferentie op 23 april jl. verwelkomd en hebben de Eurogroep opgeroepen om dit pakket uiterlijk 1 juni a.s. operationeel te maken.²

De leden van de Europese Raad hebben toen eveneens de *recovery roadmap* van de voorzitters van de Europese Commissie en de Europese Raad verwelkomd. Er was daarnaast overeenstemming dat er gewerkt moet worden aan het opzetten van een herstelfonds. Hierover hebben de leden van de Europese Raad geconcludeerd dat er eerst een grondige impactanalyse nodig is om meer duidelijkheid te hebben over de economische gevolgen van COVID-19 in de lidstaten en regio's.³ De Europese Commissie zal deze analyse uitvoeren en vervolgens een voorstel doen voor een aangepast Meerjarig Financieel Kader (MFK) met daarbij een voorstel voor een herstelfonds. Wanneer het nieuwe Commissievoorstel voor het MFK en het daaraan gerelateerde herstelfonds is verschenen, zal het kabinet het parlement een appreciatie toesturen.

Het blijft in deze uitzonderlijke situatie van belang om economische groei en werkgelegenheid te ondersteunen, ook aangezien in een aanzienlijk aantal landen de eerste beperkende maatregelen geleidelijk worden opgeheven. Tegen die achtergrond zal de Ecofinraad naar verwachting van gedachten wisselen over de laatste economische vooruitzichten en de economische beleidsrespons, zowel op nationaal als op Europees niveau. Voor Nederland is het daarbij belangrijk dat er ook gekeken wordt naar mogelijkheden om de Europese economie veerkrachtiger en weerbaarder te maken op de middellange termijn, rekening houdend met de transitie op het gebied van duurzaamheid en digitalisering. Nederland is tevens van mening dat het herstellen van de interne Europese markt cruciaal is.⁴

Anti-witwassen

Documenten: An Action Plan for a comprehensive Union policy on preventing money laundering and terrorist financing & A revised methodology for listing high-risk third countries that have strategic deficiencies in their AML regimes⁵

Aard bespreking: Gedachtewisseling

Besluitvormingsprocedure: N.v.t.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/04/09/report-on-the-comprehensive-economic-policy-response-to-the-covid-19-pandemic/>.

² <https://www.consilium.europa.eu/nl/meetings/european-council/2020/04/23/>.

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vergaderstukken/2020/04/30/verslag-videoconferentie-europese-raad-covid-19-23-april-2020>.

⁴ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/22/verslag-informeel-ecofinraad-van-16-april-2020>.

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_800.

Toelichting:

Op 5 december 2019 heeft de Ecofinraad conclusies aangenomen over strategische prioriteiten op het gebied van het voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme (AML/CFT), en daarbij de Europese Commissie verzocht maatregelen te onderzoeken die het bestaande kader voor AML/CFT zouden kunnen verbeteren.⁶

De Ministers zullen in deze Ecofinraad van gedachten wisselen over de mededeling van de Europese Commissie van 7 mei jl., waarin de Europese Commissie middels een actieplan haar doelen op het gebied van AML/CFT uiteenzet.⁷ Daaronder vallen onder meer het opstellen van een AML/CFT single rulebook waarmee regels op het gebied van AML/CFT verder geharmoniseerd worden. Ook beoogt de Europese Commissie Europees AML/CFT-toezicht tot stand te brengen. De Europese Commissie zal daartoe in het eerste kwartaal van 2021 met wetgevende voorstellen komen.

Nederland is voorstander van strenge regels en toezicht om misbruik van het financiële stelsel voor witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen. Nederland heeft eind vorig jaar samen met Frankrijk, Duitsland, Spanje, Italië en Letland een paper gepubliceerd waarin wordt gepleit voor een onafhankelijke Europese toezichthouder op het gebied van het voorkomen van witwassen en financieren van terrorisme.⁸ Ook wordt in dat paper gepleit voor verdere harmonisatie van AML/CFT-regelgeving door middel van een verordening. Nederland steunt dan ook in grote lijnen de plannen van de Europese Commissie voor de totstandbrenging van een centrale Europese AML/CFT-toezichthouder en verdere harmonisatie van AML/CFT-regelgeving. De Europese Commissie heeft naar aanleiding van deze mededeling op 6 mei jl. een openbare consultatie opengesteld. Nederland zal gebruikmaken van de mogelijkheid een reactie te geven op de plannen van de Europese Commissie.

Anti-witwas richtlijn: beleid voor «hoog-risico derde landen»

Tevens zal in de Ecofinraad gesproken worden over een herziene tekst van de Europese Commissie voor een methodologie waarmee een lijst kan worden vastgesteld met derde landen die een hoog witwas en/of terrorismefinanciering-risico vormen voor de EU (ook wel de AML EU-lijst). Voorheen werd de bestaande Financial Action Task Force (FATF)-lijst van hoog-risico derde landen overgenomen. Op verzoek van het Europees parlement zal de Europese Commissie een eigen oordeel gaan vellen bij het vaststellen van de EU-lijst, zodat deze kan afwijken van de FATF-lijst.

De Europese Commissie was in februari 2019 voornemens 23 landen op de EU-lijst te plaatsen; 11 daarvan stonden niet op de FATF-lijst. De lidstaten vonden unaniem dat het door de Europese Commissie gevolgde proces om tot een EU-lijst van hoog-risico derde landen te komen onzorgvuldig was in vergelijking met het FATF-proces en hebben bezwaar gemaakt. Op 7 mei 2020 heeft de Europese Commissie een nieuwe EU-lijst voorgesteld, evenals een aangepaste methodologie.⁹ De nieuwe EU-lijst

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/12/16/1verslag-eurogroep-en-ecofin-4-en-5-december-2019>.

⁷ https://ec.europa.eu/info/publications/200507-anti-money-laundering-terrorism-financing-action-plan_en.

⁸ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/11/08/kamerbrief-over-papier-europees-aml---cft-toezicht>.

⁹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/anti-money-laundering-and-counter-terrorist-financing/eu-policy-high-risk-third-countries_en.

komt voor een groot deel tegemoet aan de eerder geuite bezwaren. Het kabinet is van mening dat deze versie van de methodologie een flinke stap vooruit is, maar dat er nog een belangrijk verbeterpunt is. Dit betreft een verduidelijking van de criteria voor plaatsing van een land op de lijst, met als doel om de objectiviteit en transparantie van het beoordelingsproces te verbeteren.

Europees semester: Raadsconclusies over de landenrapporten 2020, inclusief de diepteonderzoeken voor macro-economische onevenwichtigheden en de implementatie van de 2019 landspecifieke aanbevelingen

Document: Council conclusions on the European Semester 2020 country reports, including in-depth reviews and the implementation of the 2019 countryspecific recommendations (beschikbaar na aannahme Raadsconclusies)

Aard bespreking: Informerend

Besluitvormingsprocedure: Schriftelijke procedure

Toelichting:

De Ecofinraad zal door het voorzitterschap geïnformeerd worden over de uitkomst van de schriftelijke procedure, die in de aanloop naar de Ecofinraad plaatsvond, over de concept Raadsconclusies van de landenrapporten van 2020, inclusief de diepteonderzoeken en de implementatie van de landspecifieke aanbevelingen van 2019. Indien alle lidstaten via de schriftelijke procedure hebben ingestemd zullen de Raadsconclusies worden aangenomen. Nederland heeft ingestemd met de concept Raadsconclusies.

In de Raadsconclusies wordt benadrukt dat een tijdige en gecoördineerde aanpak van de huidige crisis cruciaal is. Hiernaast blijven structurele hervormingen belangrijk, zoals op gebied van vergrijzing en het verbeteren van de interne diensten- en goederen markt. Deze crisis laat het belang van het aanpakken van structurele macro-economische problemen zien, naast het terugdringen van publieke en private schuld. Ook wordt de noodzaak van investeringen voor het versterken van economische veerkracht, het vergemakkelijken van de transitie naar een duurzame, gedigitaliseerde en koolstof-neutrale economie en het aanpakken van de uitdagingen omtrent het concurrentievermogen van de EU, genoemd. Er zijn ernstige onevenwichtigheden geconstateerd in drie lidstaten: Cyprus, Griekenland en Italië. In Nederland, Frankrijk, Kroatië, Duitsland, Ierland, Portugal, Roemenië, Spanje en Zweden zijn onevenwichtigheden geconstateerd. In Bulgarije is geen sprake meer van onevenwichtigheden.

De implementatie van de landspecifieke aanbevelingen van 2019 is over het algemeen laag, hoewel het varieerde per lidstaat en beleidsterrein. Op het gebied van financiële diensten en actief arbeidsmarktbeleid werd de meeste voortgang geboekt door lidstaten.